

1. UGOVOR O KUPOPRODAJI

Zakon o obligacionim odnosima (čl.454.) ugovor o kupoprodaji naziva prodajom. To je u stvari skraćeni način izražavanja, jer nema prodaje bez kupovine, što znači da prodaja pretpostavlja kupovinu, pa otuda, može se upotrebiti samo termin "prodaja".

Ugovor o kupoprodaji je ugovor kojim se jedan ugovornik (prodavac) obavezuje da stvar koju prodaje preda drugom ugovorniku (kupcu) tako da ovaj stekne pravo raspolaganja, odnosno pravo svojine, a kupac se obavezuje prodavcu da plati cenu. Prodavac nekog prava obavezuje se da kupcu pribavi prodato pravo, a kad vršenje tog prava zahteva držanje stvari, da mu i preda stvar. Pojam kupoprodaje ukazuje na njegovo osnovno svojstvo da se pomoću njega, u stvari, vrši razmena stvari za novac. Prodavac se obavezuje da preda stvar kupcu ali tako da ovaj stekne pravo raspolaganja odnosno pravo svojine, a kupac se obavezuje da mu za to plati cenu izraženu u novcu i da stvar preuzme. Uvek je reč o isplati sume novca, kao sveopšteg ekvivalenta, za pravo koje se ovim ugovorom stiče.

Ovako određen pojam kupoprodaje odgovara stanovištu Zakona o obligacionim odnosima prema kome se jedinstvenim normama regulišu obligacioni odnosi bez obzira na različite pravne statuse učesnika tih odnosa.

Pored toga što je u pitanju jedan klasičan i najčešće praktikovan ugovor, određivanje njegovog pojma nije u teoriji proteklo bez teškoća, pa i upadljivih razlika. Iako je, prema tradicionalnom konceptu, prenos svojine je jedna od osnovnih pravnih osobina ovog ugovora, ona ne nalazi uvek mesta u definiciji ugovora o kupoprodaji. Kada se imaju u vidu uporedna zakonodavna rešenja, onda se može reći da prema jednoj tezi pravo svojine u načelu, prelazi sa prodavca na kupca u trenutku zaključenja ugovora (tzv. translativno dejstvo kupoprodaje), pa, prema tome, nije ni potrebno u samoj definiciji kupoprodaje istaći obavezu prodavca da prenese pravo svojine na kupca. Prenos te obaveze neminovno proizilazi iz samog fakta zaključenja ugovora, on se ipso iure ostvaruje. Onog momenta kad je ugovor o kupoprodaji punovažno zaključen, u principu, preneseno je i pravo svojine na prodatoj stvari, tako da prodavčeva obaveza da izvrši prenos svojine, u stvari "umire u trenutku rođenja". Prema ovoj tezi, dakle, definicija kupoprodaje treba samo da izrazi obavezu prodavca na isporuku odnosno predaju stvari i njegovu odgovornost za pravne i fizičke nedostatke, a ne i obavezu prenosa svojine, pošto se ova realizuje samim faktom zaključenja. Razume se, definicija kupoprodaje treba, s druge strane, da izrazi i obavezu kupca na isplatu određene cene. Naproti, prema drugoj tezi, koju naročito slede izvesne kodifikacije građanskog prava iz prošlog veka, prenos svojine je centralna tačka u formuli kojom se određuje pojam kupoprodaje. To je zbog toga, što ugovor, prema ovoj tezi predstavlja samo izvor prava i obaveza, a ne i akt koji je "sam po sebi" dovoljan da prenese pravo svojine. Da bi se prenos svojine izvršio potrebno je da na osnovu ugovora (iustus titulus) usledi i jedan materijalni akt predaje stvari (modus acquirendi), za koji se, u stvari, vezuje prenos prava svojine. Otuda, definicija kupoprodaje treba u prvom planu da izrazi i druge njegove obaveze, kao i obaveze kupca, s druge strane. Naše pravo, prema jednoj dugoj i čvrsto postavljenoj tradiciji, pripada grupi pravnih sistema koji usvajaju ovu drugu tezi. Po našem pravu, dakle, ugovor o kupoprodaji ima translativno dejstvo.

Međutim i pored ove, na prvi pogled, dve suprotne teze mogu se primetiti i znaci njihovog međusobnog prožimanja, tako da definicija kupoprodaje presudno i ne zavisi od njihovih polaznih tačaka. Pre svega, kupoprodaja je ugovor kojim se,

prema tradicionalnom shvatanju, prenosi pravo svojine, i to je, prema ovom shvatanju nesporna činjenica. Razlika je samo u tome što se, prema prvoj tezi, svojina stiče realizacijom jednog materijalnog akta. Sa gledišta suštine kupoprodaje to je indiferentna okolnost. Bitno je da ovaj ugovor dovodi do prenosa svojine stvari i da se za to isplaćuje kupovna cena. Pored toga, sistem translativne kupoprodaje je ublažen pravilom da se on odnosi samo na individualno određene stvari, dok se sistem predaje u principu ne može primeniti kad je u pitanju bestelesna stvar kao predmet kupoprodaje.

Ipak, treba istaći da je u našem pravu kod kupoprodaje najčešće reč o pravu raspolaganja odnosno pravu svojine, ali da to nisu i jedina prava koja se ovim ugovorom mogu steći. To mogu biti i neka druga prava (npr. određena tražbena prava, imovinsko-pravna ovlašćenja autorskih prava, pravo pronalazača). Međutim, kada su u pitanju ova prava, onda su ona najčešće posebno zakonom regulisana, tak da predstavljaju zasebne imenovane ugovore (npr. ugovorna licenca, izdavački ugovor, cesija), mada je u suštini i najčešće ovde reč o kupoprodaji.

2. PRAVNE OSOBINE

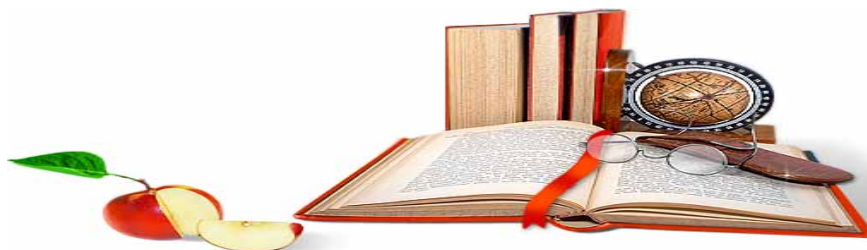
Kupoprodaja je imenovan ugovor jer je zakon posebno predviđa i reguliše, a takođe i sam naziv joj je zakonom određen. Ona je u savremenom pravu neformalan ugovor, što znači da je za njeno zaključenje dovoljna prosta saglasnost o bitnim elementima ugovora. Kupoprodaja se, dakle, zaključuje solo consensu, bez ispunjenja imperativno zahtevane forme kao uslova nastanka ugovora. Ona je postala konsensualni ugovor još u doba republike rimskog prava, i tu osobinu je, ako izuzmemo period ranog feudalizma, zadržala i u savremenom pravu. Međutim, u našem, kao i u nekim drugim pravima, kupoprodaja postaje formalan ugovor ukoliko za predmet ima nepokretnu stvar. S druge strane, ugovor o kupoprodaji kojim se prenosi pravo svojine na nepokretnosti mora biti sačinjen u pismenom obliku, a potpisi ugovarača overeni kod suda. Pored toga, ugovor o kupoprodaji može postati formalan, ukoliko je to izraz volje samih ugovornika. Ipak i pored rečenih izuzetaka, kupoprodaja je u principu neformalan ugovor, i za razliku od realnih ugovora, predja stvari kod kupoprodaje nije znak zaključenja ugovora, već akt njegovog izvršenja.

Kupoprodaja je dvostrano obavezan teretan ugovor. On je dvostrano obavezan ugovor jer rađa, kao izraz saglasnosti ugovornika uzajamne obaveze, prodavac je obavezan da preda stvar kupcu tako da ovaj stekne pravo raspolaganja odnosno pravo svojine ili neko drugo određeno pravo, a kupac je obavezan da zbog toga isplati prodavcu ugovorenu cenu i da primi stvar. Ona je i teretan ugovor, jer za koristi koje ovim ugovorom jedna strana dobija, dužna je da drugoj da odgovarajuću nakanadu. To je, dakle, ugovor u kome se sreću uzajamnosti koristi, pa otuda, prisutne su i sve pravne posledice koje neminovno prate ovu grupu ugovora. Kupoprodaja je komutativan ugovor, jer je u trenutku njenog zaključenja poznata visina i uzajamni odnos prestacija, takao da se tačno zna šta ko prima i šta ko duguje. Ipak, kupoprodaja može biti zaključena i kao aleatoran ugovor (npr. prodaja buduće žetve, plodova neke voćke, ulova divljači i sl.), ali to mora nedvosmisleno proizlaziti iz saglasne volje ugovornih strana. Kao dalja pravna osobina kupoprodaje može se navesti da ona može biti zaključena i kao ugovor sa trenutnim izvršenjem (obaveza se sastoji iz jednog akta činjenja ili propuštanja koji se izvršava u jednom momentu) i kao ugovor sa trajnim izvršenjem obaveza (izvršenje obaveza se prostire u vremenu i običo se sastoji iz više akata činjenja ili propuštanja), što sve, razume se, povlači za

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com